

En reivindicació d'un suport efectiu als grups DEMD

Un article de Sílvia Marimon publicat recentment a l'ARA acompanyat del resultat d'unes entrevistes de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) d'aquest novembre parlen de xifres molt preocupants de desmemòria i debilitament del sentiment democràtic, entre els joves. Les dades indiquen que a Catalunya, només un 40 % d'homes i un 45 % de dones d'entre 18 i 25 anys prefereixen la democràcia a qualsevol altre sistema. L'article també es refereix al fet que la Guerra Civil, el franquisme i la Transició són episodis que es treballen molt poc a l'aula. Fins i tot el professor Hernández assegura que costa molt que aparegui el tema de la Guerra Civil a Selectivitat. L'article continua qüestionant la impunitat en què apareixen missatges i símbols franquistes.

Esther Vera, directora de l'ARA, publica aquesta setmana un article d'opinió, "Franco 'trending topic'" sobre les dades esmentades al paràgraf anterior i sobre la necessitat de preguntar-nos què no hem fet bé, què no hem explicat. Segons la periodista, en vint anys nou milions d'estudiants han acabat l'escolarització sense conèixer a fons, críticament, la Guerra Civil, el franquisme i la Transició. I sentència: "El passat, quan no es treballa, torna en forma de caricatura i de provocació". Si a més a més tenim en compte els silencis sobre els

crims perpetrats pel franquisme, sobre les històries familiars, sobre els robatoris de nadons... Així ens va!

Segons una nota de premsa de la consellera Esther Niubó del passat 28 d'octubre, la política defensa els grups DEMD (grups de treball de docents que compten amb el suport del Departament d'Educació i Memorial Democràtic), segons declaracions efectuades durant l'acte de Memòria Democràtica "Educar: 50 anys d'una revolució silenciosa. D'on venim, on som, on anem". Aquesta aposta s'inscriu en un "Pla per a l'Educació Democràtica", basat en quatre eixos: Memòria democràtica / Discursos d'odi i pensament crític / Institucions democràtiques, ciutadania global i participació ciutadana / Coeducació i perspectiva de gènere. Així, la consellera afirma que en l'àmbit de la Memòria Democràtica, s'ampliarà i reforçarà la Xarxa DEMD, passant de 100 centres participants a 800 en tres cursos; també que s'inclourà una nova oferta de formació docent i que es crearà un web amb materials didàctics. Com és possible que anunciï aquestes mesures mentre es fan passos enrere?

El cap de setmana passat i amb motiu del 87è aniversari del final de la Batalla de l'Ebre, es programen diversos actes de memòria a les nostres comarques. En alguns d'ells, el director general de Memòria Democràtica,

Xavier Menéndez, reconeix que les polítiques de reparació recuperen la memòria de víctimes del franquisme i alhora impliquen un deure nou, importantíssim: la transmissió d'aquest llegat a la població més jove. Com pot parlar de polítiques de memòria, de compromís i complicitats si s'elimina el suport al DEMD-Ebre?

El DEMD-Ebre està constituït com a grup de treball des del curs 2019-2020. Actualment està format per 28 docents de 15 centres educatius. El fet que el professorat imparteix assignatures diferents atorga riquesa al grup per l'enfocament transversal que se li concedeix. Està incardinat al Grup DEMD, grup de treball estès per Catalunya des de l'any 2011. Entre els seus objectius, fomentar la recuperació de la memòria de les dones i els homes ebrencs que van viure i patir la Batalla de l'Ebre, la deportació als camps nazis i la repressió franquista perquè l'alumnat es qüestionï el present; construir experiències pedagògiques des de diferents punts de vista acadèmics i que puguin ser interioritzades per l'alumnat; i reforçar la xarxa entre els docents, els centres educatius i les diferents institucions del nostre territori que treballen la memòria històrica. Perquè només així, creant una xarxa de responsabilitat, el jovent pot esdevenir protagonista d'aquesta recuperació de la me-

mòria oblidada i alhora entomar les injustícies actuals.

I si tenim en compte l'article 35 de l'avantprojecte de la nova i llargament esperada llei de memòria democràtica catalana, que ara s'està tramitant al Parlament, remarca el paper central de l'educació memorial per a la construcció d'una societat asentada en valors de justícia i respecte. Celebrem que la consellera entomi aquest mandat i tingui present la feina dels DEMD però cal que les polítiques públiques siguin efectives per ser transformadores. Fixeu-vos només en què diuen els dos primers apartats de l'article 35:

1. Amb l'objectiu d'enfortir els valors democràtics a la societat, el departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria d'educació ha d'incloure en el currículum de l'educació primària, l'educació secundària obligatòria, el batxillerat, la formació professional i l'educació permanent de les persones adultes el coneixement de la història i de la memòria democràtica, especialment de la repressió exercida durant la dictadura franquista i de les lluites per la democràcia, els drets humans i les llibertats individuals i col·lectives.

2. El departament de l'Administració de la Generalitat competent en matèria de memòria democràtica i els ens dependents o vinculats a l'Admi-

Carme Maigí, coordinadora de DEMD-Ebre 2018-2025

Lluís Montull, coordinador de DEMD-Ebre des de 2018

nistració de la Generalitat competents en la dita matèria han d'oferir als centres educatius eines didàctiques per facilitar la inserció dels continguts a què fa referència l'apartat 1 en els ensenyaments que s'hi indiquen. Les eines esmentades s'han de basar en el rigor històric, la pluralitat i la perspectiva de gènere.

Per tot l'esmentat, esperem que l'actual Departament de Justícia i Qualitat Democràtica sigui coherent i avaluï les mancances existents perquè activitats de memòria per a alumnat siguin accessibles a tot el territori. I també que l'actual Departament d'Educació i Formació Professional assumeixi de forma efectiva el seu lideratge en educació memorial i, concretament, els seus Serveis Territorials a les Terres de l'Ebre no facin marxa enrere en aquelles actuacions plenament consolidades, necessàries per a la coordinació d'aquest grup de docents que aposta per la memòria democràtica. Ens hi va el futur!